

AFN-konferens, 2013, Runö

Åke Sandberg (Professor emeritus, Sociologi, Stockholms universitet)

”Den ’svenska modellen’ ifrågasatt: arbetsmarknad, företagsledning, arbetsorganisation”

Presentationen är ett försök till ett brett resonemang om vad som brukar uppfattas som den svenska modellen på samhälls-, företags- och arbetsorganisationsnivå. På samhällsnivån är tankarna bekanta och det är också den nivån som brukar stå i fokus. På företagsnivån talar man om ”Swedish management” med öppenhet, deltagande och långa processer av förankring, och på arbetsorganisationsnivån framhålls autonomi och kvalifikationer. Nivåerna bör ses i ett sammanhang. Jag tar upp olika tolkningar nu om vad som ska förstås med ”den svenska modellen” samt pågående förändringar som under tal om att utveckla modellen omtolkar den och snarast underminerar den på det materiella planet – sett utifrån vad vi brukat mena med ”den svenska modellen” utvecklad genom kamp under nittonhundratalet.

Det finns två huvudsakliga underlag för presentationen. En är rapporten *Contested Nordic models of work and employment*, som nyss publicerats av Arena idé. Den bygger på två symposier som arrangerades vid the 30th International Labour Process Conference, ilpc2012 i Stockholm. De handlade om ett exempel på skandinavisk arbetsorganisation samt om de samhälleliga förutsättningarna (framför allt arbetsmarknad och industrial relations).

Det andra underlaget är en antologi avsedd för internationellt bruk i grundutbildning: *Nordic Lights. Work, management and welfare in Scandinavia* (SNS förlag 2013) och har kapitel om en rad aspekter av arbetsliv och företag, och ett inledande kapitel på temat productive justice och solidaristic individualism.

Länkar till bakgrundsmaterial för presentationen:

Contested Nordic models of work and employment: Volvo Uddevalla and welfare capitalism, arena idé, maj 2013, fri att ladda ner

<http://www.arenaide.se/wp-content/blogs.dir/4/files/2013/05/Contested-Nordic-Models-20130507.pdf>

Intervju i Dagens Arena om Volvos Uddevallafabrik och den ’svenska modellen’

<http://www.dagensarena.se/innehall/den-svenska-modellen-tappade-sitt-sjalvfortroende/>

Nordic Lights. Work, management and welfare in Scandinavia SNS förlag, 19 juni 2013

<http://www.sns.se/forlag/nordic-lights-work-management-and-welfare-scandinavia>

Mera länkar finns på www.akesandberg.se